

**Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets
Udvalg for Videnskab og Teknologi**

**Kommissionens forslag til Europa-parlamentet og Rådets forordning om Det
Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA)**

– KOM (2010) 521 endelig

7. oktober 2010

Resumé

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog i marts 2004 en forordning om oprettelse af et uafhængigt agentur (ENISA), der skal arbejde for at sikre et højt it-sikkerhedsniveau og udvikle en sikkerhedskultur i EU. Da forordningen for ENISA udløber i marts 2012, har Kommissionen fremsat to forslag om ENISA. Dels forslag til en ny forordning for ENISA, dels forslag til forlængelse af den eksisterende forordning, således at opgaverne i forbindelse med net- og informationssikkerhed fortsat kan varetages.

I forslaget til ny forordning tydeliggøres og udvides ENISA's mandat og rolle. Forslaget vil blandt andet gøre det muligt for EU's institutioner at anmode ENISA om bistand samt forstærke den strategiske ledelse af ENISA.

Forslaget til forordning vil have varighed af fem år. Forslaget forventes på dagsordenen for det kommende rådsmøde for transport, telekommunikation og energi den 3. december 2010 med henblik på drøftelse.

1. Baggrund

Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 10. marts 2004 oprettedes et uafhængigt europæisk agentur for net- og informationssikkerhed, ENISA, der skal arbejde for at sikre et højt it-sikkerhedsniveau i EU og for at udvikle en sikkerhedskultur i EU.¹ ENISA's oprindelige mandat skulle efter forordningen udløbe i marts 2009, men blev i 2008 forlænget til marts 2012.

Kommissionen har den 30. september 2010 fremsat to forslag vedrørende ENISA:

- Forslag til Europa-parlamentet og Rådets forordning om Det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA)
- Forslag til Europa-parlamentet og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 460/2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed for så vidt angår agenturets mandatperiode. Her

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63

2100 København Ø

Telefon 3545 0000

Telefax 3545 0010

E-post itst@itst.dk

Netsted www.itst.dk

CVR-nr. 2676 9388

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 af 10. marts 2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed

forlænges den nuværende ENISA-forordning med halvandet år, for på den måde at give skabe tid til at forhandle den nye forordning på plads.

Forslagene er fremsat efter TEUF artikel 114 og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEUF artikel 294.

Formålet med ENISA er at bidrage til et højt niveau for net- og informationssikkerhed i EU og tilvejebringe en kultur for net- og informationssikkerhed samt at fremme et bredt samarbejde mellem den offentlige og den private sektors aktører.

Udøvelsen af agenturets opgaver bør ikke gribe ind i og bør ikke træde i stedet for, hindre eller overlappe de relevante beføjelser og opgaver, der er tildelt de nationale tilsynsmyndigheder i overensstemmelse med direktiverne om elektroniske kommunikationsnet og –tjenester, Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC), der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1211/2009, Kommunikationsudvalget, som er omhandlet i direktiv 2002/21/EF, de europæiske standardiseringsorganisationer, de nationale standardiseringsorganisationer og det stående udvalg, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester, samt medlemsstaternes tilsynsmyndigheder for så vidt angår beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og fri bevægelighed for sådanne oplysninger.

IT- og Telestyrelsen

Forslaget til ny forordning for ENISA er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde for transport, telekommunikation og energi den 3. december 2010 med henblik på drøftelse.

2. Formål og indhold

Formålet med forslaget til ny forordning for ENISA er at opsætte rammerne for ENISA's virke i fem år fra forordningens vedtagelse.

Kommissionen fremhæver i forslaget, at informations- og kommunikationsteknologi (IKT) i stigende grad indgår i alle aspekter af vores hverdag. Nogle af disse IKT-systemer, net og tjenester spiller en helt afgørende rolle i den europæiske økonomi og det europæiske samfund. Disse IKT-systemer anses typisk for kritisk informationsinfrastruktur, eftersom det vil have alvorlige følger for samfundets væsentlige funktioner, hvis de bryder sammen eller bliver ødelagt. Eksempler af nyere dato på trusler mod kritisk informationsinfrastruktur er de storstilede cyberangreb rettet mod Estland i 2007 og bruddet på transkontinentale kabler i 2008.

Kommissionen vurderer derfor, at behovet for et fælles europæisk agentur kun er vokset siden oprettelse af ENISA i 2004.

Det generelle formål med dette initiativ er at give EU bedre mulighed for at forebygge, opdage og styrke reaktionen på informationssikkerhedsproblemer i EU, medlemsstaterne og interessenterne. Det vurderes, at dette vil bidrage til at opbygge den nødvendige tillid til at understøtte udviklingen af informationssamfundet, forbedre konkurrenceevnen for europæiske virksomheder og sikre et effektivt fungerende indre marked.

Agenturets opgaver

Det er Kommissionens forslag, at

- ENISA skal bidrage til initiativer indenfor beskyttelse af kritisk informationsinfrastruktur, som allerede er igangsat af Kommissionen, herunder *European Forum for Member States (EFMS)* og *European Public Private Partnership for Resilience (EP3R)*.
- ENISA's ekspertise og bistand skal anvendes til at støtte medlemsstaterne og Kommissionen i forbindelse med fastlæggelsen af regler og procedurer, som skal anvendes ved underretning om sikkerhedsbrud (defineret i artikel 13 (a) i det reviderede teledirektiv).
- ENISA skal etablere forum for kompetente nationale organer / nationale tilsynsmyndigheder og den private sektor for at drøfte indhøstede erfaringer og udveksle god praksis om anvendelse af regulerende foranstaltninger for informationssikkerhed.
- ENISA skal facilitere IKT-beredskabsøvelser i EU med støtte fra Kommissionen med henblik på at udvide disse øvelser på et senere tidspunkt internationalt.
- ENISA skal yde teknisk støtte og ekspertise til etablering af en CERT (Computer Emergency Response Team) for EU-institutionerne.
- ENISA skal støtte medlemsstaterne i oprettelse af nationale / statslige CERT'er, således at Europa får et velfungerende net af CERT'er.
- ENISA skal bidrage til opmærksomhedsskabende aktiviteter omkring udbredelse af standarder for informationssikkerhed, god praksis og en risikostyringskultur.
- ENISA skal, i samarbejde med medlemsstaterne, tilrettelægge europæiske kampagner om informationssikkerhed for alle. Et vigtigt element vil være afholdelse af nationale / europæiske konkurrencer inden for internetsikkerhed.
- ENISA skal analysere aktuelle og nye risici. Til dette formål bør agenturet i samarbejde med medlemsstaterne og statistiske organisationer indsamle relevante oplysninger. Endvidere bør agenturet bistå medlemsstaterne og de europæiske institutioner og organer i deres bestræbelser på at indsamle og formidle data om informationssikkerhed.

IT- og Telestyrelsen

Agenturet blev oprindeligt oprettet med det mål at sikre et højt og effektivt net- og informationssikkerhedsniveau i EU. Erfaringerne fra driften af agenturet og de hidtidige udfordringer og trusler har gjort det tydeligt, at det er nødvendigt at ajourføre agenturets mandat, så det svarer bedre til Den Europæiske Unions behov. Kommissionen har derfor med forslaget til den nye forordning ønsket at styrke ENISA.

Med den nye forordning vil ENISA få mandat til at udveksle erfaringer og generelle oplysninger med organer og agenturer, der er oprettet i henhold til EU-lovgivningen, og som beskæftiger sig med net- og informationssikkerhed.

ENISA får således mulighed for at udføre ikke-operationelle opgaver i forbindelse med net- og informationssikkerhedsaspekterne af retshåndhævelse og retligt samarbejde i kampen mod internetkriminalitet. Desuden forventer Kommissionen, at ENISA vil fungere som et center for støtte til udvikling og gennemførelse af net- og informationssikkerhedspolitikken særlig mht. privatlivsbeskyttelse i

forbindelse med elektronisk kommunikation, e-signatur, e-id og standarder for offentlige indkøb.

For at agenturet kan opfylde de styrkede europæiske mål og takle de voksende udfordringer, forventes der en gradvis forøgelse af agenturets økonomiske ressourcer og personale i tidsrummet 2012 – 2016, uden at dette dog foregriber forhandlingerne om den kommende flerårige finansielle ramme for 2014 - 2020. På grundlag af Kommissionens forordningsforslag om en flerårig finansiell ramme for perioden efter 2013 og under hensyn til konklusionerne af konsekvensanalysen vil Kommissionen forelægge en ændret finansieringsoversigt på et senere tidspunkt.

Agenturets opbygning

Opbygningen af agenturet vil med forslaget til forordning være grundlæggende identisk med ENISA's nuværende opbygning. Der er dog et nyt element i den såkaldte stående gruppe af interessenter, hvor repræsentanter for retshåndhævelse, privatlivets fred samt databeskyttelsesmyndigheder nu også skal indgå.

IT- og Telestyrelsen

Bestyrelsen fastlægger de overordnede retningslinjer for agenturets drift. Bestyrelsen skal sikre, at agenturet arbejder i overensstemmelse med de regler og principper, der er fastsat i forordningen. Bestyrelsen består af en repræsentant for hver medlemsstat, tre repræsentanter udpeget af Kommissionen, samt tre repræsentanter uden stemmeret, som udnævnes af Kommissionen, som hver især repræsenterer informations- og kommunikationsteknologiindustrien, forbrugerne og akademiske eksperter i informationssikkerhed.

Agenturet skal ledes af den administrerende direktør, der er ansvarlig for den daglige ledelse af agenturet.

Bestyrelsen nedsætter den stående gruppe af interessenter på forslag fra den administrerende direktør, som består af eksperter, der repræsenterer relevante interessenter såsom informations- og kommunikationsteknologi, forbrugergrupper, akademiske eksperter i informationssikkerhed, retshåndhævelse, privatlivets fred samt databeskyttelsesmyndigheder. Gruppen ledes af den administrerende direktør. Gruppen skal rådgive agenturet i udførelsen af sine aktiviteter.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da opretholdelse af europæisk informations- og netsikkerhed fordrer en fælles tilgang og ikke kan opnås af medlemsstaterne individuelt.

Regeringen er på det foreliggende grundlag enig i Kommissionens vurdering og finder således, at nærhedsprincippet er overholdt.

5. Gældende dansk ret

Området er i dag ikke reguleret af dansk lov.

6. Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser eller administrative konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Forlængelsen af ENISA til 2013 vil i store træk videreføre ENISA på det eksisterende niveau. Omkostninger efter marts 2013 vil blive analyseret af Kommissionen i sammenhæng med andre omkostninger til aktiviteter i 2013 og frem.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget medfører ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet. En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

7. Høring

Notatet vil blive sendt i høring i EU-specialudvalget for it og telekommunikation.

IT- og Telestyrelsen

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionens forslag er indledningsvist blevet drøftet i Rådets arbejdsgruppe for informationssamfundet og telekommunikation. Kommissionens forslag er blevet budt velkommen, men drøftelserne har også vist nogen uenighed i forhold til behovet for at forøge ENISA's rolle.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Kommissionens forordning vurderes overordnet at være i overensstemmelse med regeringens prioriteringer på området og i overensstemmelse med planlagte eller allerede iværksatte tiltag.

Regeringen stiller sig positivt over for internationalt samarbejde med henblik på beskyttelse af kritisk informationsinfrastruktur, og støtter derfor forordningen.

Regeringen lægger endvidere vægt på, at ENISA's arbejde bliver så omkostningseffektivt som muligt. Regeringen vil prioritere, at ENISA's fremtidige tiltag i videst muligt omfang bygger på eksisterende nationale og europæiske tiltag, herunder særligt det arbejde, der allerede pågår i forbindelse med EPCIP-programmet. Ligeledes ønsker regeringen et tæt samarbejde med andre internationale aktører, der også har igangsat en række initiativer for at dæmme op for IKT-sårbarheder.

Regeringen finder afslutningsvist, at spørgsmål om ENISA's budget efter 2013 vil skulle behandles i forbindelse med drøftelserne om de næste finansielle perspektiver for 2014 - 2020.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.